

Projekt z dnia 7 listopada 2013 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 2013 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym,
majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie
od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym**

Na podstawie art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 27, poz. 200 oraz z 2010 r. Nr 65, poz. 419) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 152, poz. 1016 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 92, poz. 531, Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 163, poz. 981 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 1101 oraz z 2013 r. poz. 429.

WZÓR

OŚWIADCZENIE O STANIE RODZINNYM, MAJĄTKU, DOCHODACH I ŹRÓDŁACH UTRZYMANIA
POUCZENIE
<ol style="list-style-type: none">1) Druk należy wypełnić czytelnie, dokonując wpisów bez skreśleń i poprawek.2) Jeżeli oświadczenie nie będzie zawierało wszystkich wymaganych danych, wnioskodawca zostanie zobowiązany do poprawienia lub uzupełnienia oświadczenia w terminie tygodniowym od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.3) Jeżeli nie jest możliwe wpisanie wszystkich danych w druku, należy umieścić te dane na dodatkowej karcie.4) Stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie podania świadomie nieprawdziwych okoliczności, sąd skazuje na grzywnę w wysokości do 1 000 złotych; niezależnie od jej obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki. Osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2 000 złotych (art. 111 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.)).
1. Sąd, do którego jest składane oświadczenie (nazwa i siedziba sądu, ewentualnie również właściwy wydział)
Adres sądu
Sygnatura sprawy (wpisuje się, gdy oświadczenie jest składane po złożeniu pozwu lub wniosku)
2. Dane osoby składającej wniosek
Imię i nazwisko, PESEL, a w wypadku przedsiębiorców dodatkowo NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w CEIDG (w razie nieposiadania numeru PESEL należy podać imię ojca i imię matki; w razie nieposiadania NIP, numeru identyfikacyjnego REGON lub numeru w CEIDG należy podać informację o ich braku)
3. Stan rodzinny (należy wpisać dane osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą: małżonka lub osoby pozostającej we wspólnym pożyciu z wnioskodawcą, wstępnych, zstępnych i osób pozostających w stosunku przysposobienia lub pod opieką wnioskodawcy, powinowatych)

Imię i nazwisko	Data urodzenia	Rodzaj stosunku łączącego wskazaną osobę z wnioskodawcą
<p>4. Majątek (należy wpisać stan majątkowy wnioskodawcy, wskazując jednocześnie tytuł prawny (np. własność, użytkowanie wieczyste); jeżeli przedmioty wchodzące w skład majątku są przedmiotem współwłasności lub współużytkowania wieczystego, należy w stosunku do każdego z nich podać udział lub zaznaczyć, że wchodzi w skład majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową)</p>		
<p>Nieruchomości nieruchomość przeznaczona do stałego zamieszkiwania przez wnioskodawcę (nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym lub mieszkanie) (należy podać adres, powierzchnię działki, domu, mieszkania w m² i szacunkową wartość)</p>		
<p>nieruchomość rolna (należy podać adres, powierzchnię w hektarach, szacunkową wartość i sposób rolniczego wykorzystania; jeżeli nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne należy wskazać osobno powierzchnię gruntów rolnych i leśnych, liczbę budynków, liczbę i rodzaj urządzeń służących do produkcji, liczbę i rodzaj inwentarza żywego na dzień składania oświadczenia)</p>		

inne nieruchomości

(należy podać adres, powierzchnię w hektarach lub w m², szacunkową wartość i sposób wykorzystania)

Pozostały majątek

oszczędności

(należy wpisać wartość nominalną i walutę)

papiery wartościowe i inne prawa majątkowe np. udziały, polisy inwestycyjne

(należy wpisać rodzaj i wartość nominalną lub szacunkową)

wierzytelności

(należy wpisać rodzaj i wartość nominalną, a w przypadku wierzytelności niepieniężnych wartość szacunkową, sposób zabezpieczenia wierzytelności (np. weksel, hipoteka, przewłaszczenie na zabezpieczenie) oraz wskazać, czy są wymagalne; w przypadku wierzytelności niewymagalnych należy podać termin wymagalności)

inne przedmioty wartościowe (ruchomości) o wartości wyższej niż 1 000 zł
(należy wpisać nazwę, rodzaj/typ, rok produkcji oraz szacunkową wartość każdego odrębnie)

--

5. Dochody i źródła utrzymania wnioskodawcy i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym
(należy wpisać odrębnie dla każdej osoby wszystkie dochody i źródła utrzymania np. z tytułu wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, działalności wykonywanej osobiście – w tym z wykonania umów cywilnoprawnych, pełnienia obowiązków społecznych lub obywatelskich, zasiadania w zarządach, radach nadzorczych i komisjach osób prawnych, z praw autorskich, pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy, z najmu, dzierżawy, dywidend, dopłat do produkcji rolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej, alimentów)

imię i nazwisko	z jakiego tytułu	dochód miesięczny/roczny netto (należy wskazać wysokość dochodu i właściwy okres rozliczeniowy)

6. Dochód wnioskodawcy uzyskany w ostatnim roku, za który w dacie składania oświadczenia zostało złożone zeznanie podatkowe, a w wypadku przedsiębiorców składających zeznania podatkowe za okresy krótsze niż rok dochód wykazany w każdej z tych deklaracji za okres nie krótszy niż rok wstecz od daty składania oświadczenia

(należy wpisać kwotę dochodu z zeznania podatkowego ze wskazaniem okresu rozliczeniowego)

7. Inne dane, które wnioskodawca uważa za istotne

(należy podać np. wysokość i rodzaj zobowiązań, m.in. koszty ponoszone na utrzymanie mieszkania, raty leasingowe, koszty leczenia)

8. Miejscowość i data

9. Podpis wnioskodawcy

Uzasadnienie

Nowelizacja załącznika do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 27, poz. 200, z późn. zm.) ma na celu ułatwienie osobom fizycznym wypełnianie formularzy zawierających oświadczenie, a ponadto umożliwienie sądom bardziej wnikliwej oceny sytuacji majątkowej i rodzinnej osób fizycznych ubiegających się o zwolnienie od kosztów sądowych. Proponowane brzmienie załącznika zmierza do zwiększenia ilości danych o stanie majątkowym, dochodach i źródłach utrzymania osób fizycznych ubiegających się o zwolnienie od kosztów sądowych. W konsekwencji sąd, dokonując oceny czy istnieją przesłanki zwolnienia, będzie dysponował większą ilością danych umożliwiającą podjęcie stosownej decyzji.

Projektowane zmiany obejmują rubrykę 2 – Dane osoby składającej wniosek. Proponuje się, aby wnioskodawca, oprócz imienia i nazwiska, wskazywał także dalsze dane identyfikujące go. W przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej będzie to numer PESEL, a przypadku przedsiębiorców dodatkowo NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w CEIDG.

Przewiduje się również zmianę rubryki 4 – Majątek. W poszczególnych podrubrykach doprecyzowano, jakie dane dotyczące nieruchomości i pozostałego majątku powinna wskazać osoba fizyczna ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych. Bardziej szczegółowy opis majątku, w tym podanie przez ubiegającego się o zwolnienie od kosztów sądowych wartości nominalnej lub szacunkowej poszczególnych jego składników (w zależności od ich rodzaju i charakteru), umożliwi sądowi ocenę rzeczywistej sytuacji majątkowej składającego wniosek.

Proponuje się także zmianę rubryki 5 – Dochody i źródła utrzymania wnioskodawcy i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym. W rubryce tej wyraźnie wskazuje się, że dochody i źródła utrzymania należy wpisać odrębnie dla każdej osoby, tj. wnioskodawcy i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Ponadto, proponuje się poszerzenie przykładowego katalogu dochodów oraz źródeł utrzymania zawartego w tej rubryce (przez wymienienie dochodów oraz źródeł utrzymania z wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, działalności wykonywanej osobiście – w tym z wykonania umów cywilnoprawnych, pełnienia obowiązków społecznych lub obywatelskich, zasiadania w zarządach, radach

nadzorczych i komisjach osób prawnych, z praw autorskich, pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy, z najmu, dzierżawy, dywidend, dopłat do produkcji rolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej, alimentów). Ułatwi to osobom fizycznym składającym oświadczenie wyszczególnienie wszystkich osiągniętych przez nie dochodów i podanie wszystkich źródeł utrzymania.

Oprócz wskazanych wyżej zmian, proponuje się dodanie rubryki 6 – Dochód wnioskodawcy uzyskany w ostatnim roku, za który w dacie składania oświadczenia zostało złożone zeznanie podatkowe, a w wypadku przedsiębiorców składających zeznania podatkowe za okresy krótsze niż rok – dochód wykazany w każdej z tych deklaracji za okres nie krótszy niż rok wstecz od daty składania oświadczenia (z tego względu dalsze rubryki zmieniają numerację). W rubryce tej wnioskodawca powinien wpisać kwotę dochodu z zeznania podatkowego ze wskazaniem właściwego okresu rozliczeniowego.

W celu ułatwienia osobom fizycznym składającym oświadczenie wyszczególnienie innych danych miarodajnych dla oceny stanu majątkowego przewiduje się zmianę rubryki 7 – Inne dane, które wnioskodawca uważa za istotne. Rubryka ta będzie przeznaczona do wskazywania zobowiązań wnioskodawcy (uwzględnia się w niej dodatkowo, jako przykład, raty leasingowe). Wierzytelności wnioskodawca będzie natomiast wymieniać w rubryce 4 – Majątek, w nowoutworzonej podrubryce – wierzytelności. Wnioskodawca powinien w tej podrubryce wpisać rodzaj i wartość nominalną wierzytelności, a w przypadku wierzytelności niepieniężnych wartość szacunkową, sposób zabezpieczenia wierzytelności (np. weksel, hipoteka, przewłaszczenie na zabezpieczenie) oraz wskazać, czy wierzytelności są wymagalne czy nie. W przypadku wierzytelności niewymagalnych powinien podać termin wymagalności. Konstrukcja ta, zakładająca obligatoryjność podania przez wnioskodawcę przysługujących mu wierzytelności, umożliwi ocenę jego rzeczywistej sytuacji majątkowej.

Przedmiot projektowanej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów mających na celu ograniczenie biurokracji lub mogące spowodować jej wzrost.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:

- sądy powszechne,
- strony postępowania ubiegające się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym.

2. Konsultacje społeczne:

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania prezesom sądów apelacyjnych, Sądowi Najwyższemu, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Krajowej Radzie Sądownictwa, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniu Sędziów „Themis”, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Notarialnej, Krajowej Radzie Komorniczej, Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych, Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Asystentów Sędziów, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Prokuraturze Generalnej, Business Centre Club.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ aktu normatywnego na:

a) Sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Przedmiotowa regulacja nie będzie oddziaływać na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

b) Rynek pracy:

Przedmiotowa regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

c) Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Regulacja nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

d) Sytuację i rozwój regionalny:

Regulacja nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

e) Wpływ na strony postępowania sądowego:

Projektowana regulacja wprowadza dodatkowe obciążenia informacyjne – w postaci dodatkowych danych, które musi wskazać osoba fizyczna ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym. Jednakże wpłynie to pozytywnie na szybkość postępowań sądowych poprzez eliminację, przedłużających postępowanie, przypadków, w których sąd wzywa te osoby do uzupełnienia lub poprawienia oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.